

DE POSTRIJDER

Men schrijft in
te Tongeren, bij M. COLLEE, uitgever
en eigenaar van dit blad, groote Markt,
n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags,
s' donderdags & zaterdags.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr.
Een blad afzonderlijk, 15 centimen.
Aankondigingen, 13 centimen per
drukregel.

TONGEREN, DEN 13 JULI.

ONDERSCHRIJVING voor de overstromenden in Frankrijk.

Er is op het bureau van den *Postrijder* eene lijst van onderschrijving geopend ten einde ter hulp te komen aan de ongelukkige stichtoffers der overstromingen in het zuiden van Frankrijk. De opbrengst dezer onderschrijving zal verzonden worden naar het comité van Parijs, voorgezeten door Mevrouw de Mac-Mahon, hertogin van Magenta.

De geringste giften zullen in dank aangenomen worden.

De lijsten zullen slechts korten tijd kunnen open blijven, omdat het noodig is het bedrag der onderschrijvingen zoo haast mogelijk aan de ongelukkige overstromenden te zenden. Wij verzoeken dus dringend alle personen die verlangen aan de onderschrijving deel te nemen, ons hunne gift zonder uitstel te doen toekomen.

De tweede lijst zal in ons nummer van toekomenden zaterdag verschijnen.

De *Indépendance* kondigt eene correspondentie uit Genève af, die te kostelijke bekentenissen bevat, dan dat wij ons niet zouden haasten er akte van te nemen. Ziet hier wat men uit Genève aan het hoofdorgaan van 't Belgisch liberalisme schrijft: « Al de wapens schijnen goed, als er kwestie is om den vijand, dien men haat, en die vrees inboezemt, te verslaan; nu, deze vijand is Rome. »

Zulks is het laatste woord van het liberalisme van Genève; de *Bien public* merkt te recht op, dat het liberalisme bijna overal dezelfde taal spreekt. Men zou zeggen, dat het Belgisch liberalisme geheel en al met deze leer der nieuwlichters instemt, want een andere tolk van de partij der verdraagsaamheid en der vrijheid, de *Journal de Gand*, sprekende over den toestand der partijvoorstellingen in België, drukt eenvoudig de meening uit, dat die strijd in België vermoedelijk niet zal kunnen eindigen dan met eenen « langen en bloedigen burgeroorlog. »

« Quos vult perdere Jupiter, dementat prius. » Als Jupiter iemand wil ten onder brengen, begint hij met hem krankzinnig te maken.

Jupiter heeft met dit werk, schijnt 't, begonnen; het liberalisme wordt stapelgek.

Het denkt de sympathie der wereld te zullen winnen met te bekennen, dat het heerschen wil tegen recht, tegen rede en tegen alles; dat het wil bovenkomen, door alle middelen, door alle wapens; dat het de partij is van het geweld, van den broedermoord.

Want wat is een bloedige burgeroorlog anders, dan een broedermoord?

Stellig, stellig, het liberalisme wordt gek!

De liberale Federatie.

De liberalen hebben, in naeping van hetgeen de katholieken reeds van voor verscheidene jaren deden, eene liberale federatie of bond der liberale associaties gesticht.

Op maandag 28 juni had de liberale partij al hare krachten bijeengetrokken voor de inhuldiging van den bond. In het geheel waren er dertig liberale kringen vertegenwoordigd (onder andere Tongeren) door vijf en veertig afgevaardigden. Onder die kringen zijn er die diep in de elf leden tellen, en andere, die er wel honderd tellen, met twee of drie keizers.....

De vergadering had plaats te Brussel, ten stadshuize, in de « trouwzalen. » De ouden en de jongen zijn dus getrouwd; doch daarom zal het huwelijk niet gelukkig of van langen duur zijn.

Als voorzitter dier federatie werd gekozen M. Bara, en dit zegt genoeg wat « papeneterij » dit gezelschap zijn zal. De behoefte gevoelende eenen speech te doen, heeft hij met een openlijke leugen dien hij niet zou kunnen goed maken, zijnen presidentiel toezegging.

De katholieken, zegde M. Bara, « geven geld voor hunne zaligheid, en het geld wordt gebezigd voor wezenlijk politieke werken, waarin de godsdienst niets te zien heeft. »

Dat is eene infamie; maar zij viel in den smaak van de aanwezigen en deze jubelden: *c'est cela!*

Bewijzen van dit gezegde! Och, bewijzen heeft de liberaler niet noodig; dat schreeuwt en blaft er maar op aan, en hoe ongegrond zijn gezegde ook zij, toch vindt het altijd toehouichers.

Even vals was hij, toen hij zegde: « Wij, liberalen, zijn de partij der verdraagsaamheid en der orde! » Ja, getuige zeker uwe aanranding onzer processen, uwe stokslagerijen, uwe beleedigingen tegen den godsdienst, uwe toehouiching bij de vervolging in Pruisen!

Met dien speech, zonder de minste schaamte en zonder een oogste te verpinken, afgelapt, is de stichtingszitting der federatie afgelopen. Zij leert ons dat de liberale wolf weder een schaapsvel gaat aantrekken, om door schijnheiligheid trachten te winnen, wat zijne beestachtigheid hem voor altijd heeft doen verliezen.

Geheimen der Logie.

Men weet dat de vrijmetselaars er zich altijd en overal op beroemt, dat zij de verspreiding van het licht en het vrij onderzoek genegen is.

Nogtans uit een stuk dat den *Courrier de Bruxelles* in handen gevallen is, blijkt het tegenwoordig te zijn te zeggen dat de vrijmetselaars van alle onderzoek bang zijn, en dat hunne werkingen bij voorkeur in het donker gebeuren.

Dit stuk is een onzenzbrieff van vier bladzijden dat geen naam van een drukker draagt en waarbij de B. 's uitgenoodigd worden in te teekenen op het *Bulletijn van den Gr. Oosten van België*. Terzelfder tijd wordt het aan de B. 's verboden eenig exemplaar van dit werk door ongewijden te laten lezen.

In dit stuk leest men verder, dat in april 1875 eene zitting der twaalf mannen heeft plaats gehad waarin B. 's Van Humbeek eene redevoering heeft uitgesproken, in antwoord op een *boekkundig stuk* (redevoering) van den Grootmeester-nationaal wiens naam niet genoemd wordt; dat op 25 november daarna, de belgische metselaars in gemeenschap getreden zijn met de *machten der vrijmetselaarsij in den vreemde*, met de groot *Logies van Duitschland*, met die van Frankfort en met B. 's Blunt-schli, metgever van den *Kulturkampf*.

Op 4^e januari 1874 hebben al de belgische *vrijdenkers* en de groote lichten, het jaarlijksche orde-woord ontvangen.

Eindelijk meldt de onzenzbrieff, dat op 31 maart 1874, de herstelling der betrekkingen met de *Groote duitse Logies* een voltrokken feit was. De stukken betreffende deze onderhandelingen waarvan de onzenzbrieff gewaagt, bevatten ongewild kostbare inlichtingen, aangaande de vaderlandsliefde onzer belgische truwelridders.

Jammer maar, dat de oogen der ongewijden die geheimen niet kunnen doordringen.

Bij de jubilé-processiën te Luik, bij de bedevaart te Oostacker zijn telkens de liberale bladen op eene belachelijke wijze met een woord « uitdaging » voor den dag gekomen, ofschoon zij volkomen overtuigd waren dat er slechts kwestie van eene eenvoudige, vreedzaam godsdienstige betooging was, waarbij de katholieken van een grondwettelijk recht gebruik maakten. Die woorden der liberale bladen waren dan wezenlijk ook niets dan voorwendsels; wat echter achter dit alles schuilt, is duidelijk te zien, gemakkelijk te raden. Heden willen de liberalen de katholieken beletten om bedevaarten en processiën te houden, — dus vooreerst de vrijheid van den godsdienst aanranden morgen zullen zij de vrijheid van vereeniging willen beletten, ja aantasten.

Na de vrijheid van vereeniging zal de vrijheid van onderwijs komen, waarvan het liberalisme de katholieken zal trachten te berooven. Het liberale blad *l'Opinion* uit over eenige dagen dezen wensch. Eens, en weldra, zoo als wij hopen, zal de dag komen, dat onze wetgeving de geestelijke onderwijsinstellingen in België niet meer zal gedoogen. Dus zullen al onze vrijheden, de eene na de andere, aangetast worden; alle zijn bedreigd door den liberalen wind van onverdraagsaamheid, die over ons land is ontstaan. Het liberalisme is de vijand van godsdienst en Kerk; dit hebben wij herhaaldelijk aangehouden.

Sterfgevallen.

Verleden zondag is in orze stad overleden, M. P. TOURNAYE, oud-griffier bij de rechtbank van Tongeren.

M. Tournaye genoot de algemeene achting zijner medeburgers die hij verdiende zoo zeer door de minzaamheid zijns omgangs als door de dienstvaardigheid die hij altijd in het volbrengen van zijn ambt jegens groot en klein aan de dag legde. Eene groote menigte woonde zijn lijke plechtigheid bij die dezen morgen om 11 uren in O.-L.-V. kerk plaats had.

M. Tournaye was 65 jaren oud.

Verleden zondag overleed ook in onze stad de heer JAN VANDORMAEL, ridder der Leopoldsorde en kapitein bij de infanterie. M. Vandormael had uit oorzaak van ziekte een kort verlof bekomen gedurende hetwelk hij overleden is.

De begrafenis heeft vandaag plaats gehad. De militaire erf werd hem bewezen door de gendarmerie in zijne dubbele hoedanigheid van officier en van ridder der Leopoldsorde.

L'indicateur breveté des chemins de fer pour le mois de **JULIET** est en vente chez M. COLLEE, libraire, grand place, 51, à Tongres. — Prix avec carte: **25** centimes.

Pèlerinage Belge à N.-D. de Lourdes,

du Mardi 7 SEPTEMBRE au Mercredi 15.

Avec séjour à Issoudun, le 8. — A Lourdes, les 10, 11, 12 & 13. — Et à Paray-le-Monial, le 14.

PRIX DES PLACES ALLER & RETOUR.

Premières, fr. 185. — Secondes, fr. 115.

Troisièmes, fr. 85.

Le nombre des inscriptions est limité à 500.

Pour les circulaires et les renseignements, s'adresser à M. HENRY, à Mons.

BINNENLAND.

Het aanstaande Onderwijzerscongres zal te Brussel gehouden worden, op 12^{den}, 13^{den}, en 14^{den} september dezes jaars. De vergaderingen zullen plaats hebben in de gothische zaal, op het stadshuis en in de zaal der Philharmonie, Bisschoppenstraat. De volgende punten zijn aan de dagorde:

1° Algemeene voorzieningskas;
2° Welke hervormingen dienen in de inrichting van het onderwijs gebracht te worden, om de vruchten van de lagere school meer te verspreiden?

3° Ware het niet geraadzaam zich tot 't hoogere bestuur te wenden, om alzoov van de gemeenten te bekomen, dat er eene plaats van hulponderwijzer of hulponderwijzeres gesticht worde in de scholen welke door meer dan vijftig leerlingen worden bezocht?

4° Welke middelen bezit de lagere school om den kunstmaak bij de kinderen te ontwikkelen?

Er is eene commissie tot stand gekomen met het doel de onderwijzers die naar Brussel zullen komen, zoo goed mogelijk te onthalen.

In de Onderwijzerscongressen worden geene politieke bepleitingen toegelaten. Men houdt er zich uitsluitend bezig met den vooruitgang van het onderwijs en den toestand dergenen die er zich aan toewijden.

— Men schrijft uit Zwijndrecht:

« Een onweder, welks weerga men zich niet herinnerd gezien te hebben, is eergisteren over onze gemeente losgeborst. Rond 5 uur namiddag ving het aan met een hevigen stortregen, vergezeld van donder en bliksem. Een kwart uurs later was de regen in eene stortvlug van hagelsteenen en ijsbrokken herschapen, welke bijna gedurende een half uur aanhield. Er was zoo veel water gevallen, dat vele inwoners hunne huizen hebben moeten ontvluchten, en het vee uit de overstromde stallen is moeten gered worden. De schade, door dit onweder aan de velden toegebracht, is onberekenbaar. De oogst is grotendeels vernield en het fruit is van de boomen geslagen of erg beschadigd. Eenige moedige dorpelingen hebben, met behulp der brandspuit, de talrijke overstromde huizen, stallen en kelders, van het water ontsaft.

BUITENLAND.

Frankrijk.

OVERSTROOMINGEN.

De tijdingen, welke men uit Lyon ontvangt zijn onrustwekkend. Sedert gisteren is het water in de Rhone, ongeveer een meter geklommen. Indien echter de sneeuw in Zwitserland en Savoie door den regen niet gesmolten is, mag men hopen dat er geene rampen zullen plaats hebben.

In de departementen der Drome, Ardèche, Isère en Ain zijn gedurende de drie laatste dagen, aanhoudende stortregens gevallen. Nabij Rossillon, langs de spoorweglinie van Geneve, waren twee in tegenovergestelde richting rijdende treinen op het punt zich tegen een hoop ingestorte rotsblokken te verbijtselen. Gelukkig gingen de vrouw van den bareelwachter en eene andere vrouw de beide treinen te gemoet, en gelukten erin deze bij middel van seinen te doen stil houden. Aldus werd een verschrikkelijk ongeluk vermeden.

De Saône welke sedert langen tijd op haar laagste peil stond is verleden nacht op nieuw begonnen te rijzen. De bewoners der oevers van de Rhone nemen overal voorzorgen om nieuwe rampen te voorkomen. De wind komt voortdurend uit het zuiden, hetgeen als een slecht voortteeken aanzien wordt.

Alle uren ontvangt men in de prefectuur te Lyon telegrammen over den stand der rivieren, welke zich in de Rhone ontlasten. Gisteren avond, ten 7 ure, was er nog niets dat ernstige en nadenkende gevaren deed voorziet.

Tijdingen uit Toulouse melden, dat eene nieuwe wassing der Garonne, plaats gehad heeft op 5 juli, doch dat er weer daling bestaat sedert den morgen van 5 juli.

De Seine is te Parijs 20 centimeters geklommen, ten gevolge der zware plasregens, welke eergisteren avond viel. De regen ging vergezeld van een onweer.

Latere bijzonderheden omtrent de overstroming te Lisieux, door de rivieren Tougue en Orbiquet zeggen, dat het verkeer met den ijzeren weg op Parijs eenen tijd lang onderbroken was, dewijl het water in de statie tot 50 centimeters boven de kaai geklommen was.

In den morgen van 8 juli begon het water te dalen, ten 2 ure 's nachts had de vloed zijn hoogste toppunt bereikt.

Tot nu toe bedraagt het gekende getal der verdronken personen 7, waarvan 4 te Glos, 3 te Lisieux. Er zijn twee bruggen weggespoeld, vele huizen zijn in puin gevallen, en de materialen van verscheidene fabrieken werden door het water weggespoeld.

Te Pont-l'Évêque zwol het water dezen morgen met eene vreeselijke snelheid.

Een telegram uit Normandië meldt dat er aldaar overstromingen hebben plaats gehad. Lisieux en zijne omstreken werden verleden nacht door het water verrast. Het verkeer langs den ijzeren weg

is onderbroken. Er zijn huizen ingestort, bruggen weggespoeld en 7 personen verdronken. Het water bereikte eene hoogte van 2 1/2 meters in de leege wijken van Lisieux. Nu is het water reeds aan het afwijken.

Verleden zaterdag is de kleine stad Matha, in het departement der Charente Inférieure, het toneel geweest van een verschrikkelijk ongeluk. De meid van de heer A. de P. bevond zich ten 10 ure 's avonds in de klerkamer, houdende in de eene hand eene petroollamp en in de andere eene flesch insgelijks met petrool gevuld. Ongetwijfeld bracht zij die beide voorwerpen in aanraking met elkander, want plotseling ontvlamde de petrool in de flesch. Vruchteloos poogde de meid de vlam te dooven; de flesch welke zij wilde stoppen viel haar uit de handen. Alsdan poogde zij het vuur uit te dooven bij middel harer kleeven, doch in een oogwenk was zij geheel door de vlammen omringd. Hare meesteres kwam naar beneden geloopt, zette haastig eene deur open, welke op den hof uitkomt, en riep haar toe dat zij zom buiten komen en zich in de aarde wentelen. Ondertusschen kwamen de verschrikte bureu toegeloopt en waren getuigen van een afgrijselijk schouwspel. De arme dienstmeid rolde zich vruchteloos over den grond; de vlam wilde niet uitdooven. Zij zette zich eindelijk ineen gekrompen neer en poogde bij middel van hare armen, haar hoofd te beschermen, terwijl geheel haar lichaam in brand stond en, volgens de uitdrukking van eenen ooggetuige, haar vel kraakte. Men wierp haastig een matgemaakt tapijt over haar en aangezien hare kleevers bijna opgebrand waren dacht men dat nu het vuur zou uitgedoofd zijn.

Ik brand nog! riep de ongelukkige. Alsdan bemerkte men dat het kleine kussen of wrong, hetwelk de vrouwen in den buiten gebruiken om hare rokken op te houden, nog geheel in vlam stond; men sneed het af bij middel van een mes.

De arme meid werd, nog geheel bij haar verstand zijnde, in eene der kamers van het huis gedragen. Zij was zwart van het hoofd tot de voeten en haar vel hing los als verbrand papier. Het was alsdan 10 1/2 uur. Ondanks de onvermoede zorgen, welke haar werden toegediend, overleed de ongelukkige een half uur na middernacht. Slechts een kwart uur voor hare dood viel zij buiten kennis, na de wreedsste pijnen geleden te hebben.

Men schrijft uit Clermont sur-Lanquet, 50 juni: Vrijdag 25 juni hoorde een herder, die zijne kudde hoedde op de zijde van eenen berg, eensklaps de wortels der boomen kraken, wat hem deed oordeelen dat het voorzichtig was heen te gaan. Rond zes uren 's avonds was eene oppervlakte van ongeveer 5 hectaren in beweging. Van zeven tot negen uren kwamen er overal groote rotsen te voorschijn, die zich aanstonds op den boord van hunnen kuil gingen leggen, want de berg heeft gemiddeld maar eene helling van 20 centimeters per meter. Men zou zeggen een duizendtal reusachtige mollen, die te gelijk hier eene boom, daar eenen gramet oplichten, met eenuwend most bedekt. Verder wordt een voetweg verplaatst en ongeschonden op vijftien of twintig meters afstand vervoerd. Rotsblokken rollen van den berg en verpletteren de boomen, die zij ontmoeten.

In de diepten van den aldus gewoelden grond weergalmen zware slagen als van instortende gebouwen. Eene schaphofstede werd op ongeveer 40 meters verplaatst. Een schape en een lam, welke men er niet vergeten had, hebben geen hinder bekomen. Wat zonderling mag heeten, toen de hofstede op hare vorige plaats stond, waren de muren gescheurd, maar waar ze nu staat is alles dicht.

Politiek overzicht.

De Carlisten zijn volgens depechen, gisteren uit Madrid verzonden, op gansch de lijn geslagen geworden... Cantavieja, en geheel zijn garnizoen, — 2000 mannen — zouden in de nacht van Jovellar gevallen zijn. Dorregaray, na den vermaarden tocht te Barbastra, gelijk men weet, aankomende, zou van Charybde in Scylla gevallen zijn; hij zou door wij weten niet welken generaal der Alfonsisten, ontmoet zijn, die hem den doortocht zou belet en verplicht hebben zijne « vlucht » voort te zetten, hem, ten andere, achtervolgende; eindelijk zou generaal Quesada zijne weerwaak over de nederlag, die hij te Manclares ondergaan had, genomen hebben, en teruggekeerd zijn om de Carlisten hunne stellingen te ontnemen.

Ziedaar zekerlijk schoone uitslagen, op het papier, en die in het bijzonder zouden bewijzen, (dat Dorregaray, in plaats van de faam van behendigheid, die hij zich verworven had, te verdienen, maar een generaal zou zijn die weinig krijgskennis bezit, mits al zijne berekeningen enkel maar steunen op hoop van « goed lukken... » Want wat zou dit plan beteekenen, 2000 mannen te Cantavieja te laten, om zich vijftig uren vandaar in volle vijandelijk kamp te gaan begeven? Ook zijn wij vooraf zeker, dat de zaken gansch anders zijn dan de depechen van Madrid die voorstellen, en dat daar, waar het hun belijft enkel maar « vlucht » en « nederlag » te zien, er een zeer ernstig plan is, waarvan de bepaalde uitslagen noch ter ere van Jovellar, noch van zijne figuranten zijn zullen!